

Persbericht

Luxemburg, 12 juli 2018

Het preventieve deel van het stabiliteits- en groeipact: de Commissie heeft er niet voor gezorgd dat de belangrijkste doelstelling van de verordening wordt behaald, aldus EU-controleurs

Door het vaststellen van uitvoeringsregels en door individuele besluiten heeft de Europese Commissie uitgebreid gebruikgemaakt van haar beoordelingsbevoegdheid om de aanpassingsvereisten af te zwakken. Volgens de Europese Rekenkamer heeft zij zodoende niet het nodige belang gehecht aan het behalen van de belangrijkste doelstelling van de verordening over het preventieve deel. Dit is met name zorgwekkend in de verschillende gevallen waarin lidstaten een hoge schuldquote hebben, waardoor op de markt ongerustheid kan ontstaan over de houdbaarheid van hun begroting tijdens de volgende recessie.

Het stabiliteits- en groeipact (SGP) betreft een reeks regels die bedoeld zijn om ervoor te zorgen dat EU-lidstaten streven naar gezonde overheidsfinanciën en hun begrotingsbeleid coördineren, omdat een begrotingscrisis in één lidstaat problemen voor andere kan veroorzaken. Het SGP bestaat uit twee delen: 1) het welbekende “correctieve deel”, ofwel de buitensporigtekortprocedure (BTP), dat erop gericht is het nominaal tekort onder de 3 % van het bbp te brengen; en 2) een minder bekend “preventief deel”, op grond waarvan de lidstaten verplicht zijn hun structurele begrotingssaldo (d.w.z. het begrotingssaldo zonder de effecten van de conjunctuur) in overeenstemming te brengen met landspecifieke streefdoelen die bekend staan als de middellangetermijndoelstellingen (MTD’s).

De belangrijkste doelstelling van de verordening over het preventieve deel is een redelijk snelle convergentie van de lidstaten naar deze MTD’s. Zodra de MTD is bereikt, zou dit twee zaken waarborgen: 1) dat lidstaten armslag hebben tijdens recessies, en 2) dat de schuldquote in lidstaten met een hoge schuld afneemt in de richting van het maximum dat in het Verdrag is vastgesteld. De door de Commissie vastgestelde uitvoeringsregels en geschapen precedënten waarborgen echter niet dat deze doelstellingen binnen een redelijke termijn worden behaald, zelfs niet onder normale economische omstandigheden.

“De door de Commissie ingevoerde flexibiliteitsbepalingen zijn niet beperkt tot tijden van crisis en gingen in de praktijk feitelijk te ver”, aldus Neven Mates, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor het verslag. “Als gevolg daarvan raakten de structurele saldo’s van meerdere landen met een hoge schuld in de periode van herstel en expansie (2014–2018) verder verwijderd van hun MTD’s of

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is beschikbaar op www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Spokesperson T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Press Officer T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 69155 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

convergeerden zij zodanig langzaam naar deze MTD's dat het verre van zeker is dat voor de volgende recessie sprake zal zijn van aanzienlijke verbeteringen."

De controleurs constateerden ook dat de marges voor structurele hervormingen niet overeenkomen met de werkelijke begrotingskosten van deze hervormingen en dat de Commissie deze marges daarentegen gebruikt als "stimulerend instrument". Deze praktijk wordt niet ondersteund door de verordening over het preventieve deel. Daarnaast waarborgt de investeringsclausule niet dat de overheidsinvesteringen in het jaar waarvoor een dergelijke toename is toegestaan, toenemen in verhouding tot het bbp: er is alleen een nominale stijging vereist. Bovendien staat deze clausule stijgingen van uitgaven in daaropvolgende jaren toe die geen verband houden met investeringen. Dit leidt tot vertragingen van meerdere jaren bij het behalen van de MTD's.

De geloofwaardigheid van het preventieve deel is verder uitgehold door ontwikkelingen in het correctieve deel, dat zodanig is uitgevoerd dat conjunctuurherstel op zich voldoende kan zijn om volledig aan de vereisten te voldoen. Als gevolg hiervan hoeven lidstaten waarop de BTP van toepassing is, niet te voldoen aan de vereisten voor het verbeteren van hun structurele saldo, wat ze wel hadden moeten doen in het kader van het preventieve deel.

Tot slot stelden de controleurs vast dat in de desbetreffende landspecifieke aanbevelingen die de Raad vaststelt, de redenen voor de begrotingsaanpassing en de risico's voor de lidstaten die hier niet aan voldoen, niet voldoende uiteengezet worden.

De controleurs deden een aantal aanbevelingen om het systeem op gecoördineerde wijze strenger te maken, waaronder de volgende:

- De Commissie moet het probleem van gedurende meerdere jaren doorlopende afwijkingen van het vereiste aanpassingstraject aanpakken.
- De Commissie moet ervoor zorgen dat de middellangetermijndoelstellingen binnen een redelijke termijn worden behaald, waarbij er voor lidstaten met hoge schulden strengere regels moeten gelden.
- De marge voor hervormingen mag alleen betrekking hebben op rechtstreekse kosten in verband met hervormingen; evenzo mag de marge voor buitengewone gebeurtenissen enkel betrekking hebben op hiermee rechtstreeks verband houdende kosten. Op basis van de marge voor investeringen mogen stijgingen van uitgaven die geen verband houden met investeringen in volgende jaren niet zijn toegestaan.
- De aanpassingen die vereist zijn in het kader van het correctieve en het preventieve deel moeten worden geharmoniseerd: de aanpassingen die vereist zijn in het kader van het correctieve deel mogen niet beperkter zijn dan die in het kader van het preventieve deel.
- Landspecifieke aanbevelingen moeten expliciete vereisten bevatten alsook een duidelijker uiteenzetting van de logica daarachter en van de risico's wanneer deze niet worden doorgevoerd.
- De Commissie moet waarborgen dat de stabiliteits- en convergentieprogramma's van de lidstaten meer informatie bevatten over inkomsten- en uitgavenmaatregelen.

Tot slot zijn de controleurs van mening dat de Commissie binnen de bestaande wetgeving de ruimte heeft om al onze aanbevelingen op te volgen, gezien het feit dat de belangrijkste doelstelling van de verordening voorrang zou moeten krijgen boven de flexibiliteitsmogelijkheden.

Noot voor de redactie

Het stabiliteits- en groeipact werd in 1997 ingevoerd en in 2005 en 2011 hervormd. Het is een bindende overeenkomst tussen alle EU-lidstaten over de uitvoering van de bepalingen van het Verdrag van Maastricht met betrekking tot de houdbaarheid van het begrotingsbeleid van de lidstaten. De reden voor

het toezicht is dat het begrotingsbeleid van één land nadelige gevolgen kan hebben voor andere landen; dit geldt met name voor monetaire unies.

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsmede aan andere geïnteresseerde partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld.

Speciaal verslag nr. 18/2018 “Is de belangrijkste doelstelling van het preventieve deel van het stabiliteits- en groeipact behaald?” is in 23 talen beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu).